

HISTORIA NASZEJ SZKOŁY

POCZĄTKI

Historia Zespołu Szkół Technicznych i Licealnych im. Stanisława Staszica sięga swymi początkami czasów po II wojnie światowej. W Polsce zaczęły powstawać nowe gałęzie przemysłu, a wraz z nimi pojawiły się nowe technologie produkcji. Tak, jak w innych miastach, również w Czechowicach – Dziedzicach zaistniała konieczność zorganizowania szkolnictwa zawodowego oraz potrzeba kształcenia kadr i fachowców. To jeden z głównych powodów, dla których decyzją administracyjną Ministerstwa Przemysłu z 12 sierpnia 1946 roku, nastąpiło utworzenie Szkoły Przemysłowej Państwowych Zakładów Przemysłowych w Dziedzicach, a dnia 20 września 1946 r. jej uroczysta inauguracja. W Akcie Erekcyjnym czytamy: „Szkołę założyły dla szkolenia swych młodocianych pracowników Walcownia Metali w Dziedzicach, Zakłady Przemysłowe „Apollo” w Czechowicach, Przemysł Elektr. „Czechowice” w Czechowicach, Państwowa Fabryka „Kabli” w Dziedzicach, Kopalnia Węgla „Silesia” w Czechowicach”. Komitet Organizacyjny tworzyli: inż. Julian Śliwiński, inż. Aleksander Korzeniowski, Bronisław Czuma oraz pierwszy dyrektor szkoły inż. Zbigniew Gruca.

W roku szkolnym 1946/47 nauczanie miało miejsce w pomieszczeniach Szkoły Powszechnej w Dziedzicach, a następnie (od września 1947 r.) w odremontowanych starych budynkach dziedzickiej szkoły powszechnej przy ul. Legionów (niegdyś 1 Maja). Budynki pochodziły z przełomu XIX/XX wieku i nie nadawały się do rozbudowy, a liczba uczniów sukcesywnie wzrastała.

Szkola Przemysłowa Państwowych Zakładów Przemysłowych w Dzierżycach

Rok szkolny 1949/50: ilość uczniów 275, 3 wydziały

Skład Główny Pedagogiczny:

Ząbkowski Walenty - dyrektor, etat
mgr Gruca Jadwiga - wykładowca, etat
Chrobak Antoni - wykładowca, etat
Kuciński Edward - wykładowca, etat
Mykita Włodzimierz - wykładowca, etat
Inż. Remin Władysław - organizacja przedsiębiorstw - dochodzący
Inż. Suchy Władysław - technologia - dochodzący
Skulska Zofia - higiena - dochodzący
Technik Roth Tadeusz - chemia - dochodzący
Laszuk Włodzimierz - wykładowca
ks. Niemiec Ludwik - religia

Wykaz nauczycieli zawodu:

Technik Wojdyło Karol - kierownik warsztatów, etat
Instruktor Szobor Franciszek - etat
Instruktor Jakubiec Paweł - etat
Instruktor Ślipiński Leopold - etat
Instruktor Zagórda Emeryk - etat 6. Instruktor Żoczek Józef - ryczałt

Wykaz personelu pomocniczego:

Kopeć Eugenia - księgowa
Skrobol Alfreda - maszynistka
Kajstura Władysław - magazynier
Jarczuk Alfreda - sprzętaczką

W 1950 r. szkoła zmieniła nazwę na Państwowe Gimnazjum Hutnicze w Dziedzicach, w ramach którego działały: Technikum Hutnicze, Zasadnicza Szkoła Zawodowa, Zasadnicza Szkoła Hutnicza Walcowni Metali „Dziedzice”. W 1952 r. rozdzielono szkoły, z których powstały dwie placówki: Technikum Hutnicze i Zasadnicza Szkoła Hutnicza. Technikum było wówczas czteroletnie, a szkoła zasadnicza trzyletnia.

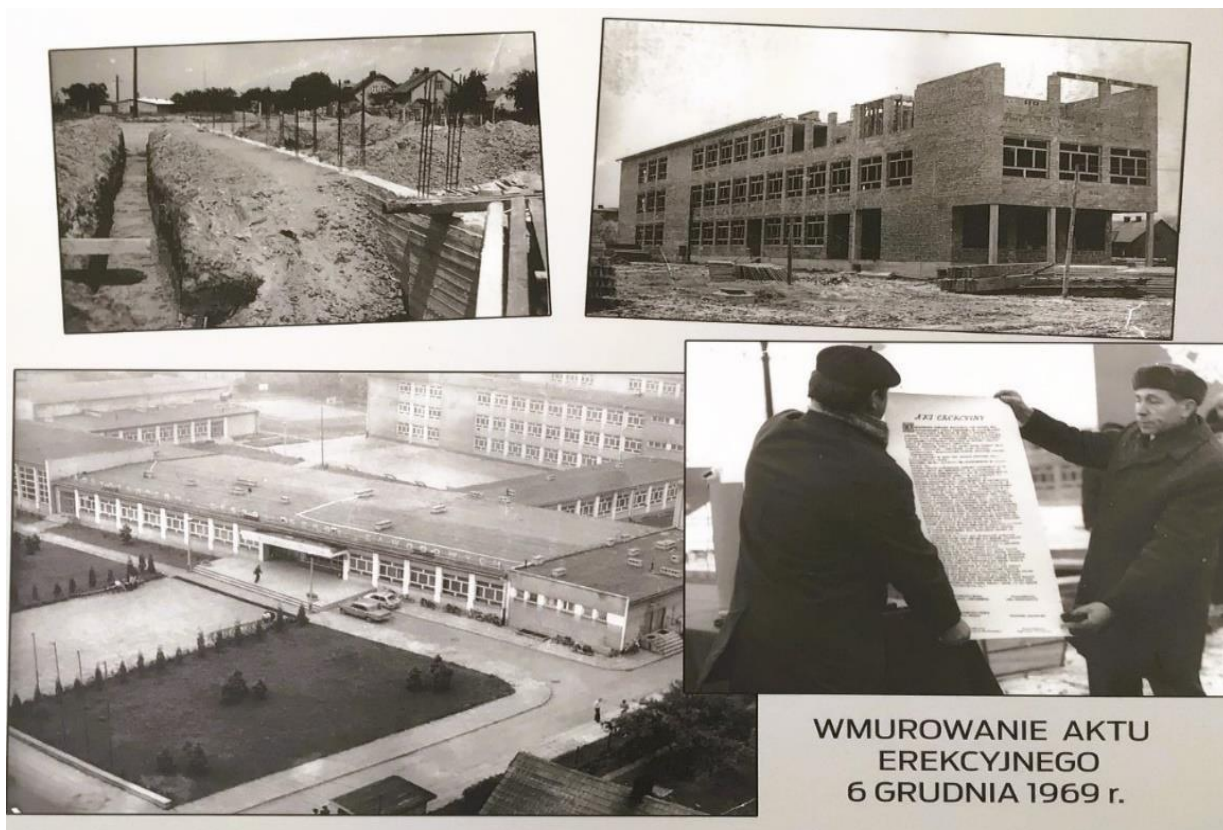
W 1962 r. ze szkół zawodowych zorganizowano jedną szkołę pod nazwą Zasadnicza Szkoła Metalowa. Czteroletnie technikum przekształcono w pięcioletnie Technikum Hutnicze. W Księdze Pamiątkowej, pod datą 1961/62, historyk Bolesław Stwora napisał: „Szkoła składała się z dwóch budynków w małej ilości izb lekcyjnych. Mimo to zdołano urządzić pracownię fizyczną i rysunkową, obydwie doskonale wyposażone (...)wybudowano nie tylko kuźnię szkolną, ale dość duży budynek, w którym umieszczono obróbkę ręczną, magazyn, narzędziownię spawalnię. Duże zasługi w tym należy przypisać nauczycielom zawodu i uczniom, którzy chętnie przy budowie pracowali”.

PIERWSZY W KRAJU MIĘDZYRESORTOWY ZESPÓŁ SZKÓŁ ZAWODOWYCH

Obecny budynek naszej szkoły został oddany do użytku we wrześniu 1973 r., ale walka o nową szkołę rozpoczęła się już w lutym 1962 r. Władze miasta przekazały grunty pod budynek, a zakłady czechowickie zadeklarowały pokrycie części kosztów budowy, którą rozpoczęto w 1968 r. W 1970 r. powołano społeczny Komitet Budowy Szkoły, na czele którego stanął Kazimierz Leśniak. Wśród fundatorów znalazły się: Walcownia Metali „Dziedzice”, Rafineria Nafty, Śląska Fabryka Kabli, Fabryka Samochodów Małolitrażowych – zakład nr 8, Zakłady Elektrotechniczne „Kontakt”, Rejonowe Przedsiębiorstwo Budowlane, Fabryka „Polfa” oraz Kuratorium Okręgu Szkolnego.

W Księdze Pamiątkowej znajdujemy zapis: „Szkoła posiada 40 pomieszczeń dydaktycznych, w tym 12 pracowni specjalistycznych, 20 gabinetów pomocy naukowych, 2 sale gimnastyczne, 2 strzelnice, zaplecze socjalne wraz z kuchnią, stołówką, gabinetem lekarskim i dentystycznym, 2 boiska asfaltowe, 1 plac trawiasty oraz 3 place rekreacyjne”.

8 września 1973 r. nastąpiło uroczyste otwarcie nowego, bardzo dobrze wyposażonego w środki dydaktyczne obiektu szkolnego. Akt nadania szkole imienia Stanisława Staszica odczytał kurator oświaty i wychowania.

Wojewoda śląski Jerzy Ziętek podczas uroczystości otwarcia szkoły

Tablica pamiątkowa wmurowana w 200 Rocznicę Komisji Edukacji Narodowej w dniu otwarcia Międzyresortowego Zespołu Szkół Zawodowych, wrzesień 1973

W 1974 r. oddano do użytku młodzieży basen kąpielowy, w 1976 r. uruchomiono internat szkolny, a w roku 1977 przekazano warsztaty, zaopatrzone w nowoczesne maszyny i urządzenia. **W pierwszym roku funkcjonowania Międzyresortowy Zespół Szkół Zawodowych liczył 1888 uczniów oraz 52 nauczycieli.**

mgr Władysław Szypuła – dyrektor
mgr Jan Flura – I zastępca dyrektora
mgr inż. Halina Czader – zastępca dyrektora
mgr Bronisław Zawadzki – zastępca dyrektora

mgr Stefania Antonik
Tadeusz Biernot
Marek Biskupski
mgr Halina Bochniewicz
mgr Józef Bruzda
Andrzej Buczek
mgr Jan Chołda
mgr Elżbieta Chromik
Stefan Czarnecki
kpt Stefan Dembiński
Hubert Duda
Władysław Firganek
mgr Kazimierz Gawlas
mgr Czesław Gil
mgr inż. Janina Gorke
Jan Handerek

Mirosława Herman
Krystyna Jurczyk
inż. Wiktor Jurczyk
Władysław Kajstura
mgr Teresa Kasprzyk
Eugeniusz Klima
Marian Kobiela
mgr Genowefa Kołoczek
Krystyna Król
Feliks Książek
Czesława Kulik
mgr Andrzej Kunysz
Leopold Kunz
Ewelina Małyśiak
Stanisław Michalec
mgr Maria Pająk

mgr Krystyna Paszek
mgr Maria Minkowicz
Mieczysław Sarna
Zofia Smaga
mgr Tadeusz Sroka
mgr Barbara Stwora
mgr Bolesław Stwora
mgr Ewa Szalapska
Aleksandra Szebor
inż. Jerzy Sztraub
Józef Śliż
mgr Barbara Tomanek
Sylwester Walotek
Roman Witek
Zdzisław Wolf
Antoni Wolny

14 października 1980 r. (Dzień Edukacji Narodowej) odbyła się uroczystość wręczenia naszej szkole Sztandaru. Oprócz uczniów i rodziców wzięli w niej udział przedstawiciele najwyższych władz oświatowych i politycznych oraz organizacji młodzieżowych. W budynku znalazły siedzibę wszystkie szkoły zawodowe z terenu miasta Czechowice – Dziedzice, za wyjątkiem ZSZ „Silesia”.

1 września 1975 r. szkoła zmieniła nazwę na Zespół Szkół Technicznych, a 1 września 1999 na Zespół Szkół Technicznych i Licealnych im. Stanisława Staszica.

Dnia 19 stycznia 2012 r. Rada Powiatu w Bielsku-Białej podjęła decyzję o przyjęciu uchwały, w myśl której Zespół Szkół Technicznych i Licealnych przejął uczniów i kierunki kształcenia, po zlikwidowanym Zespole Szkół Handlowo-Usługowych. (Początki ZSH-U przypadają na rok 1982, lokalizacja: ul. Żwirki i Wigury 6). Wcześniej, w roku 2004 (decyzją Rady Powiatu Bielskiego z dnia 1 września 2004 r.) do ZSH-U włączono Zespół Szkół Agrouśługowych i Licealnych.

Decyzją Rady Powiatu w Bielsku-Białej z dnia 19 sierpnia 2021 r. przyjęto uchwałę, w myśl której Zespół Szkół Technicznych i Licealnych przejął uczniów i kierunki kształcenia po zlikwidowanym Zespole Szkół „Silesia”. Powyższe decyzje uzasadniono niżej demograficznym i problemami finansowymi.

ZMIANY W NAZWIE SZKOŁY

1946 – Szkoła Przemysłowa Państwowych Zakładów Przemysłowych w Dziedzicach

1950 – Państwowe Gimnazjum Hutnicze w Dziedzicach

1952 – Technikum Hutnicze oraz Zasadnicza Szkoła Hutnicza

1962 – Technikum Hutnicze oraz Zasadnicza Szkoła Metalowa

1973 – Międzyresortowy Zespół Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica (MZSZ)

1975 – Zespół Szkół Technicznych im. Stanisława Staszica

1999 - Zespół Szkół Technicznych i Licealnych im. Stanisława Staszica

DYREKTORZY SZKOŁY

Zbigniew Gruca 1946-1947

Walenty Ząbkowski 1947-1956

Włodzimierz Lubieniecki 1956-1973

Władysław Szypuła 1973-1992

Jan Chołda 1992-2000

Bogdan Szary 2000-2019

Paweł Urbańczyk od 2019 roku

UCZNIOWIE, KADRA PEDAGOGICZNA, KIERUNKI

Szkoła Przemysłowa Państwowych Zakładów Przemysłowych (inauguracja 20 IX 1946) od początku znana była z dobrej renomy. To sprawiło, że uczęszczała do niej młodzież nie tylko z Czechowic-Dziedzic, ale również z odległych terenów Polski. W 1950 r. szkoła liczyła 9 oddziałów i 289 uczniów, których kształciła na walcowników i hutników.

Od 1 września 1962 r. w technikum uruchomiono grupę mechaniczną o specjalności – obróbka plastyczna. W 1963 r. naukę rozpoczęło już 405 uczniów (223 w technikum, 118 w Zasadniczej Szkole Metalowej, 64 w Szkole Zawodowej dla Pracujących). Podążając za potrzebami rozwoju przemysłu, sukcesywnie wprowadzano w szkole nowe kierunki, m.in. walcownictwo metali nieżelaznych, kuźnictwo, aparaturę kontrolno-pomiarową i automatykę, hutnictwo stali, przeróbkę plastyczną metali nieżelaznych. W latach 1949 -1968 szkołę ukończyło 1565 uczniów.

W roku szkolnym 1973/74 MZSZ liczył 1888 uczniów (ten trend utrzymywał się do końca lat 90-tych). Pojawiły się kolejne nowe kierunki, m.in. mechanika precyzyjna, informatyka, aparatura kontrolno-pomiarowa, automatyka przemysłowa, technologia chemiczna. Z kolei w ZSZ kierunki: mechaniczny, elektryczny, chemiczny, handlowy i spożywczy, kolejowy. Kadra pedagogiczna szkoły liczyła 66 nauczycieli etatowych i 40 instruktorów praktycznej nauki zawodu. W związku z reformą oświatową, od 1 IX 1999 r. przyzakładowe szkoły zawodowe stały się placówkami kuratorskimi.

W 2006 r. nasza szkoła liczyła 29 oddziałów i 804 uczniów. Młodzież kształciła się w: II LO, Liceum Profilowanym, Technikum Nr 1, Szkole Policealnej Nr 1, I Uzupełniającym LO dla Dorosłych, Technikum Uzupełniającym dla Dorosłych Nr 1, Liceum Ekonomicznym, ZSZ Nr 1. W 2012 r., po włączeniu ZSH-U, doszły nowe kierunki: technik żywienia i usług gastronomicznych, technik handlowiec, technik hotelarstwa, kucharz, sprzedawca, piekarz, cukiernik, fryzjer.

W 2023 roku do Zespołu Szkół Technicznych i Licealnych im. Stanisława Staszica uczęszczało około 1000 uczniów, kształcących się w: 5-letnim Technikum nr 1 (technik mechanik, mechatronik, informatyk, logistyk, technik żywienia i usług gastronomicznych, reklamy, fotografii i multimedków, handlowiec), 3-letniej Branżowej Szkole I Stopnia nr 1 (sprzedawca, kucharz, blacharz samochodowy, mechanik pojazdów samochodowych, mechanik-monter maszyn i urządzeń, cukiernik, elektryk, fryzjer, kelner, piekarz, ślusarz), LO dla dorosłych. W szkole zatrudnionych było 67 nauczycieli oraz 20 pracowników obsługi i administracji.

W 2026 roku Świątujemy nasz Rok Jubileuszowy!

Z dumą patrzymy w przeszłość, ale z jeszcze większą energią idziemy w przyszłość!

W tym wyjątkowym roku nasza szkolna rodzina liczy aż **920 uczniów**.

Tworzymy miejsce, gdzie pasja spotyka się z profesjonalizmem:

82 zaangażowanych nauczycieli,

23 pracowników, którzy dbają o to, by wszystko działało jak w zegarku.

Kształcimy fachowców w Technikum, Szkole Branżowej i Liceum dla dorosłych.

Jesteśmy dumni z każdego ucznia, który tworzy z nami historię „Staszica”!

OSIĄGNIĘCIA

Szkoła ma bardzo dobre warunki lokalowe, bogatą bazę dydaktyczną. Może poszczycić się znaczącymi osiągnięciami, wśród których na szczególną uwagę zasługują:

1. W latach 80-tych XX w. w Olimpiadzie Wiedzy Technicznej 54 uczniów zostało finalistami, 20 z nich laureatami;
2. W Turnieju Młodych Mistrzów Techniki do etapu wojewódzkiego lub centralnego zakwalifikowało się 47 uczniów, którzy albo zdobyli pierwsze miejsce albo uzyskali tytuł laureata (16 uczniów);

3. 36 uczniów otrzymało za swe prace świadectwa racjonalizatorskie, a 4 prace uzyskały prawa chronione nadane przez Urząd Patentowy w Warszawie;
4. Autorskimi pomysłami naszych uczniów były urządzenia lecznicze wykonane dla Sanatorium Rehabilitacyjnego dla Dzieci „Stokrotka” w Goczałkowicach-Zdroju;
5. Osiągnięcia w ramach koła fotograficznego: I i II miejsce oraz wyróżnienie w Konkursie Ogólnopolskim „Dziecko i jego świat” w 1988 r.; I miejsce w IV Ogólnopolskiej Wystawie Fotograficznej Dzieci i Młodzieży w Białymstoku; Nagroda na Międzynarodowym Konkursie Fotograficznym w Pradze;
6. W Ogólnopolskim Konkursie Szkół Staszicowskich: II miejsce (1997), I miejsce (2005);
7. I miejsce Drużyny strzeleckiej na zawodach w skali kraju (1999 r.);
8. I miejsce na szczeblu wojewódzkim w konkursie zorganizowanym przez Państwową Inspekcję Pracy (1999 r.);
9. W ogólnopolskich konkursach historycznych (2010, 2012): jedno pierwsze miejsce, jedno wyróżnienie, 5-ciu laureatów (nagrodą główną były wyjazdy do Rosji, Białorusi oraz na Litwę i Ukrainę);
10. W historycznych konkursach na szczeblu wojewódzkim (2011, 2013), szkoła zajęła dwukrotnie pierwsze miejsce oraz miejsca drugie i trzecie (nagrodą główną były wyjazdy do Brukseli, w tym zwiedzanie Parlamentu Europejskiego);
11. Od początku istnienia szkoły można odnotować ogromne sukcesy sportowe naszych uczniów, zarówno na szczeblu ogólnopolskim jak i wojewódzkim oraz powiatowym;
12. Uczniowie uczestniczą również w innych formach aktywności, jak np. działają w Szkolnym Kole PCK oraz w Szkolnym Kole Wolontariatu (dla dzieci i młodzieży ze Stowarzyszenia Rodzin i Osób Niepełnosprawnych „Wsparcie” oraz dla Domu Pomocy Społecznej Złota Jesień organizują koncerty, spotkania mikołajkowe, kolędowanie, „zajęczka”, pieką ciasta i ciasteczka itp.);
13. W latach 2016-18 realizowano projekt pt. „Efficient Travels – Efektywne podróże – tworzenie europejskich ścieżek kariery”, w ramach którego na dwutygodniowe staże wyjechało 72 uczniów technikum informatycznego, gastronomicznego, hotelarskiego i logistycznego do Irlandii i Wielkiej Brytanii;
14. W latach 2016-2018 został zrealizowany projekt dla nauczycieli: „Więcej TIK, bardziej Europie – przyszłość nauczycieli w nowoczesnej polskiej szkole”. Projekt został wyróżniony w 2019 r. Konkursie EDUInspiracje;
15. W latach 2020-22 realizowano projekt pt. „Staż europejskie inwestycją w twoją przyszłość”, w ramach którego na dwutygodniowe staże wyjechało 48 uczniów technikum informatycznego, gastronomicznego, logistycznego i mechatronicznego do Szwecji i Portugalii;
16. Trzy wyróżnienia w Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym „Przebojowe Opole”, zorganizowanym przez Młodzieżowy Dom Kultury w Opolu (2022);
17. Nagroda i wyróżnienie w XXIV edycji Międzynarodowego Konkursu Plastycznego „Ludzie ludziom zgotowali ten los” im. Augusta Kowalczyka w Międzynarodowym Centrum Edukacji o Auschwitz i Holokauście w Oświęcimiu (2022);
18. Wyróżnienie w X edycji Międzynarodowego Konkursu Plastycznego „Inne Spojrzenie” – „Moja przestrzeń-moja wolność”, zorganizowanym przez Ognisko Pracy Pozaszkolnej nr 1 w Sosnowcu (2022);
19. Wyróżnienie w IX Wojewódzkim Konkursie Multimedialnym „Żołnierze Wyklęci. Niezlomni Bohaterowie” (2024);
20. Nagroda w XXVII edycji Międzynarodowego Konkursu Plastycznego „Ludzie ludziom zgotowali ten los” im. Augusta Kowalczyka w Międzynarodowym Centrum Edukacji o Auschwitz i Holokauście w Oświęcimiu (2025).

Szkoła posiada Izbę Pamięci, w której można obejrzyć gromadzone od ponad 40-tu lat eksponaty, m.in. dokumenty, stare monety, dawne narzędzia pracy, stroje z epoki i inne archiwalia. Znajdują się tu również urny z prochami więźniów zamordowanych w KL Auschwitz-Birkenau (uroczyście przekazane przez Muzeum w Oświęcimiu 11 kwietnia 1978) oraz w Majdanku (przekazane 16 kwietnia 1984 r.).

Wykorzystane materiały: Księga Pamiątkowa, Księga Honorowa, Kroniki Szkolne, Dokumentacja Szkolna, „Wieczór” (Katowice, 24-25 VIII 1973, nr 199 (7791) rok XXVIII), Akt Erekcyjny Szkoły, zbiory prywatne nauczycieli, wywiad z Haliną Zagurdą-Czader, informacje uzyskane od Jerzego Fijoła oraz Urszuli Myrczek. Oprac. Małgorzata Nikiel